

moltes simpaties. A cada sessió s'aixequen a fer acusacions concretes, a demanar expedients tramitats, a fer-se ressó d'aspiracions nacionals; en una paraula, és una oposició veritat. Estudia problemes, exposa casos i solucions i dona la sensació d'esser capàs de fer-se càrrec del govern d'una nació. A l'obrir-se les Corts, temíem que s'entreguessin en fer revolució des d'allí dintre, sense preocupar-se de legislar i d'estudiar els problemes nacionals. Ara ja podem dir ben alt, que podem estar orgullosos de la seva actuació.

ESTEVE SARROCA

Màlaga, 1-7-18

Notes i comentaris

Veus-aquí la pregunta que aquests dies s'han fet molts granollerins. —Qui és l'Aureli Font?

I es comprèn. L'Aureli Font, aquí fins fa poc desconegut absolutament de tothom, està avui al front de la més esplendent manifestació de cultura artística i popular. I la gent, al veure'l dirigir la masa coral de l'Orfeó Granollerí, amb el seu posat senzill, la seva cara de noi — de bon noi, — i la seva manca de pose emmatlevada, es pregunta: —Qui és aquest xicot?

Nosaltres som tafaners, mal ens està el dir-ho, i hem mirat d'esbrinar qui és, d'on és, d'on vé i on và.

Fill d'humil família, i veient en ell un futur músic, de petit va ingressar en l'escolania de Montserrat, on va passar-hi set anys. —Oh, com deu sentir-la ell la deu de poesia que flueix de *La mort de l'escolà*! —A disset anys va ingressar en l'Escola Municipal de Música de Barcelona, on cursà brillantment els estudis de solfeig i teoria musical i els de tocar el contrabaix començats a Montserrat. I quan el músic ja entrevist en l'infantesa s'anava formant a l'Escola, i a fóra d'ella es completava tocant al costat d'excel·lents instrumentistes, necessitats de família el posaren en el dilema de satisfer la seva noble passió, o de sacrificar-se per als de casa seva. I amb el cor oprimat i esvaïdes les més belles il·lusions, va tornar-se'n al seu poble, i va alternar la seva vida de treball prosaica, amb la prosaica feina de tocar el piano, après d'afició, per a fer ballar al jovent.

La casualitat — oh, bona senyora! — l'ha portat del Papiol a Granollers. I aquí ja hem vist què ha fet. Cal esperar només per a veure el què farà, ara que per a ell s'ha presentat no vament obert el camí dels bells ensomnis i il·lusions.

Als fills de Granollers, quan en són fóra i somnien la vila, no la saben pas veure sense la porxada i el campanar. Més, això ha estat fins avui; perquè d'ara en avant, els granollerins que tinguin el vici de somniar amb la Vila, no sabran imaginar-se-la sense veure-hi també el Parc de l'Estació, el parc del nostre poble gris; el jardí abandonat d'aquesta vila abandonada.

Qui li havia de dir, al nostre Parc, inaugurat tant sorollosament fa alguns anys amb repics de campanes, tocs de trompetes i crits de mando en presència de tots els sometents dels voltants, que es veuria convertit en miserable

galliner; i que el *coc... coc...* maternal de la lloca, cridant a la pollada, i l'estrident *quiquiri-quíl* del gall pretencios, substituïrien el dolç refilar del rossinyol...?

....

La ploma ens tremola, sols de pensar en la possibilitat de veure realitat els tristos pressagis d'aquests dies. I només d'imaginar-nos el quadro punyent, esgarriós, d'una mare que veient foll al tendre infant, quan més el voldria besar i estrenye'l en sos braços, se n'ha d'apartar per a no rebre'n la verinor de la seva baba maless-truga, les sangs s'ens revolten i del fons de la nostra consciència en surt un clam de condem-nació pels que criden i avaloten quan, en compliment d'un deure humaníssim, es persegueix als goçossense amo.

Perquè, què valen tots els goços del món, totsl, en comparació amb els dies interminables de dubtes i de dolorosa inquietut que han de viure les famílies dels mocecats; això suposant que la ciència sigui a temps per a salvar-los del torment horrible de la ràbia?...

....

Si no ha de semblar una bestiesa, permeti-s'ens que fem constar en aquestes *Notes i comentaris*, on, si podíem, hi registraríem els fets més grans i les més petites coses, la mort d'un fidel amic dels músics de la vila, d'un pobre cà que, no sabem si filarmònic per instint, o perquè l'enlleminien amb cosa més materialista que les harmonies de l'art diví, se'l veia sempre a tot arreu on es feia música. Al *Cara brut*, el goç que anys i més anys hem vist quiet, més quiet i més atent que molts espectadors, en concerts i balls celebrats en nostra vila, li han donat la bola; i ell, que tants cops havia refusat l'obsequi, ha caigut per fi en pecat de golafreria i ho ha pagat amb la vida. Eil, i ha pagat la deixadesa dels seus *protectors*, que no han sabut que havien de posar-li un morrió, fins que s'han enterat de la seva mort.

....

I are que parlem de goços — i què aquests ens perdonin, — ens recordem de *La Comarca*. Aquest colega, del qual no en som *queridos suscriptores*, ni ganes, *confón el teorema* llas-timosament, i de tant en tant fa el ximple. Per a celebrar-ho, això, un estol de joves ha obsequiat darrerament amb una sorollosa serenada al culte director del pietós (?) periòdic. I consti que l'obsequi és justificat. Els savis de *La Comarca* es varen indignar perquè en la nit de Sant Joan — *nit de flames, nit d'infern*, — aquells joves van cometre el delict de cantar a la Plaça. A la Plaça, *nada menos!*... I els savis de *La Comarca*, ja se sab, així que la mosca els puja al nas, desbarren. I diuen en son últim número *perros hambrientos, fauria* i què sé jo què, a aquella colla de joves, que pot-ser ni menys han anat mai al *British-Bar*.

....

Abans d'ahir passà per davant nostre, com un llampec, la tràgica visió de la França que viu les hores més crudels que ha registrat l'Història. Passaren, cap a Barcelona, els primers cinquanta nens que vénen a recollir-se aquí, fugint de la mort que els assetjava continuament en les seves llars. I en els seus rostres infantils, propensos sempre a l'alegria, i en el seu mirar, infinitament dolç, s'hi veia l'amargor del gran poble d'on vénen; i en els seus cants, — cants de llibertat — s'hi endevinava la fortitut incomparable, la sublim espiritualitat d'una raça d'hèrois que es baten per

quelcom de tant gran, que gairebé no sabem capir.

Benvinguts, els petits infants que vénen a recollir-se aquí, fugint de les crudeltats d'una kultura que només ha aconseguit meravellar a aquells que adoren la Força per damunt de la Bondat!...

La Federació Mundial de Nacions

L'ideal, el somni, a la consecució del qual hem dedicat totes les nostres forces i energies per creure que, amb ell, s'acabarien aquests grans crims que, amb la capa de la Pàtria, porten al poble a matar-se; i no és altra cosa que la copdícia, l'enveja que es tenen els diferents capitalistes de les diverses nacions; pro-motors principals de les guerres, creiem que al fi serà realitat.

A l'iniciativa de l'insigne president dels estats confederats de l'Amèrica del Nort, en Wilson, es deurà que el grandios projecte de la «Federació Mundial de Nacions» agafi aires de realitat i amb l'esforç col·lectiu de tothom sigui un fet; junt amb el regoneixement de les diferents nacionalitats opreses per la força bruta d'altres pobles que creuen que tothom deu sotsjutjar-se a ells.

No cal que els enemics del projecte s'escarrassin en tractar d'idealistes i visionaris als seus defensors; no cal que treballin en volguer fer comprendre què el projecte és un somni. No. Es massa grandiosa l'actual guerra, per a que un cop aquesta acabada, els homes que han estat en ella, quan serenament recapacitin les tragèdies, la fam, els horrors que hi han passat, i que fa cruixir els ossos d'esgarriança al pensar-hi, no imposin la seva voluntat, la seva força per a acabar amb les formes amb que es regeix avui el món i que faria una altra vegada esclatar la tempesta que dintre les nacions combatents pogués quedar.

No, no pot ésser que un cop acabada la guerra, continuï el món regint-se igual que abans i han sigut massa funestes les conseqüències per a que no hagin quedat escarmen-tats. Ademés, les teories d'en Wilson, compten amb l'apoi de totes les masses obreres conscients dels pobles combatents i neutrals; amb la dels socialistes i amb l'aquiescència del gran home públic Lloyd George.

Nosaltres, fets enemics de la força, i, com a conseqüència, aimants del desarmament universal i defensors de la sobirania dels pobles a governar-se per ells mateixos sense la protecció desinteressada (?) de cap altre poble; que voldríem que desapareixés aquest equivoc que fins avui ha vingut imperant de matar-se germans amb germans i que a la vegada assegurés la Pau eternament a les generacions futures, fem vots perquè verdaderament la Federació Mundial de Nacions sigui un fet, i que per un mai més en el món, l'espectre de la Guerra torni a reinar-hi.

FREDERIC RIERA i CAPELLA

EL PEREGRINO CURIOSO

(Vida política espanyola)

Per ALBERT GIRALDO : Preu: 3'50 ptes.

Botons-Agules amb els retrats dels quatre companys del Comitè de Vaga. Venda exclusivament per a tota Espanya: Casa Editorial Montclús, Torçosa : Demanin-se preu